

Poli à letereŋi shonwuni ngemu kan Kɔrenti kànze dánafeebil'á ke

Mpe yii à yaa yii cè mà jwo yii jyè letereŋi funṅo jwumpe e ke

Poli u à nge letereŋi séme sahaŋki mà kan Kɔrenti kànze dánafeebii kurunḳ'á. U letereŋi niŋcyiini i, u mpyi a jwo na uru la nje si sà yyaha yige pi na. Uru letereŋi tuugonkwooni kàntugo u nje a jà a wyèr'a kàre me, naha kurugo ye u wwoŋeŋi Timoti mpyi a yîri Kɔrenti kànze e ná jwumpe p'e mà yyaha tii ná dánafeebii kurunḳe e, mpemu p'à waha Poli na ke.

Dánafeebii mpyi a nje kafiniviniibii pii jwumo na, pire mpyi a piye pyi Yesu túnntunmii. Pire kafiniviniibii u kàlaŋi mpyi a kàntugo wà Jwumpe Nintanmpe na, Poli mpyi a fyànha a puru mpemu jwo dánafeebil'á ke. Pire kafiniviniibii mpyi maha yi yu dánafeebil'á na Poli nje Yesu túnntunṅo me. Lire mpyi a Poli lùuni pyi l'à yîri, ka u u letere séme ná jwuṅgam'i mà tùugo Kɔrenti dánafeebil'á. Uru letereŋi kyaa nje a cè me, naha kurugo ye u à pînni. Titi u mpyi a sà uru letereŋi kan Kɔrenti shiinbil'á.

Nje lire kàntugo ka Poli ná Titi si núr'a piye nja, ka Titi si yi jwo u á na u letereŋi jwumpe na wá a nḳèenṅe lèṅe Kɔrenti dánafeebii toronḳanni i (7.1-7). Lire ná li wuuni mú i, Poli mpyi a li cè na dánafeebii pii saha na nje wani, mpiimu pi nje na uru mepenge yu ke. Lire kurugo u à nge letereŋi séme.

Nde l'à u zhèni fyinne pi yyére ná nde l'à u ta u à jwuṅgampe jwo pi na ke, u à lire yyaha jwo pi á. Mà bàra lire na, u à li cyèe pi na na uru funntanga wu u nje, naha kurugo ye jwumpe ur'à jwo a tùugo pi á ke, pur'à nḳèenṅe pyi u à jyè pi karigil'e (1--7).

Wyéreŋi pi mpyi na binnini Zheruzalemu fòṅafeebii ntègeŋi me na ke, u à màban le pi e lire wyére binnini na (8--9).

Letereŋi takwore e, u à jwumpe waha mà yyaha tii ná kafiniviniibil'e, pire mpiimu pi mpyi a piye pyi Yesu túnntunmii ke, u à li cyèe pi na na uru Poli à sà Yesu túnntunṅo. Poli à yire jwo, naha kurugo ye u la mpyi pire kafiniviniibii si dánafeebii le kumpiini i me (10--13).

Letereŋi tasiige

1 ¹ Mii Poli u nje Yesu *Kirisita túnntunṅo mà tàanna ná Kile nyii wuuni i ke, mii ná wuu cìmpworoŋi Timoti u à nge letereŋi séme, yii Kile

dánafeebii kurunje ku nye Kōrenti i ná yii mpii puni pi nye Kile wuu Akayi kùluni i ke, si ntun yii á. ²Wuu Tuŋi Kile ná wuu Kafoonji Yesu Kirisita pi ŋwɔ yii na, pi i yyepiŋke kan yii á.

Poli à fwù kan Kile á u ntègenji kurugo

³Wuu Kile kêe, uru u nye wuu Kafoonji Yesu *Kirisita Tuŋi. Uru u nye ñuŋaare punifoo, uru u maha wuu tère tèrigii puni i, ⁴maa màban leni wuu e yyefuge shiŋi puni tèrigil'e. Lire e wuu maha jini na màban leni yyefuge shiŋi puni feebil'e, bà u maha u leni wuu e me. ⁵Yii li cè na, bà wuu maha yyefuge taa sèl'e Kirisita mege kurugo me, amuni Kile mú maha màban leni wuu e sèl'e Kirisita cye kurugo. ⁶Mu aha wuu nya yyefuge e, lire ñunke ku nye si màban le yii e, yii raa si yyaha na Kile kuni i. Kile ká màban le wuu e, lire ñunke ku nye si màban le yii e, si yii pyi yii ja a wuu kyaage shiŋi kwú yiye e. ⁷Wuu à sàa dá li na na yafyin si n-ja yii pyi yii fwooro Kile kuni i me, ŋaha na ye wuu à li cè na, bà yii nye na yii nàzhan lwúu ná wuu e kyaage e me, amuni yii mú nye na yii nàzhan lwúu màbanŋi ntaŋi i ná wuu e.

⁸Nye cìmpyiibii, yyefuge e wuu à tòro Azi kùluni i ke, wuu la na nye yii i kuru cè. Ku fànhe mpyi a pèe mà tòro wuu pèrege na, fo wuu sàha mpyi a tèn ná l'e na wuu si n-shwɔ kwùŋi na me. ⁹Wuu mpyi a sàa li yaha na pi sí wuu bò, lire e wuu sàha mpyi a wuu sònŋore taha wuye na me, fo Kile na, uru u maha kwùubii ñèni ke. ¹⁰Uru u à wuu shwɔ uru kwùŋi na, u sí n-pa wuu shwɔ sahaŋki. Sèe wi, wuu à tèn ná l'e na u saha sí n-pa wuu shwɔ. ¹¹Yii mú na wuu tère ná Kileparege e. Yire Kilepareyi niŋyahayi kurugo, kacenni Kile à pyi wuu á ke, shinŋyahara na fwù kaan u á lire kurugo.

Poli à u tashage kêenŋe

¹²Nde l'à wuu ñuŋyi yîrige ke, lire li nye wuu toronkanni diŋyeŋi i, mà cye cyán tèni i wuu mpyi yii shwɔhɔl'e ke. Wuu à li cè wuye e na wuu à lire pyi ná funvyinge ná sèenji i, Kile barag'e. Sùpyire yákilifente bà t'à lire pyi me, ŋka Kile ntègenji cye kurugo l'à pyi. ¹³⁻¹⁴Yii li cè na nde yii à kâla wuu leteribil'e maa li yyaha cè ke, wuu nye a yafyin séme mà tòro lire na me. Wuu Kafoonji Yesu cannuruge wuu pi sí n-pyi kaŋuŋɔ si yii ñuŋyi yîrige, yii sí n-pyi kaŋuŋɔ si wuu wuyi yîrige. Yii à ñcyère cè lire kani i mà kwɔ, ŋka mii na sònŋi yii sí n-pa li puni yyaha cè sèl'e.

¹⁵Mii à dá lire na, lire e, mii la mpyi si sà fwooro yii na, si ŋwɔ yii na sahaŋki. ¹⁶Mii la mpyi si ntòro yii yyére, si ŋkàre Masedoni kùluni i, si yîri wani, si núru mpa yii yyére, bà yii si mpyi si mii tège mii i ja a kàre *Zhude kùluni i me. ¹⁷Nye mii nye a pa shà me, lir'à li cyèe na li nye a

mpyi mii sèe na mà? Taha mii na na karigii pyi mà tàanna ná dijnyenji sùpyire pyiŋkanni i, maha jwo: «᠋ᠵᠠᠨ» maa núr'a kēēŋ'a jwo: «᠋ᠵᠠᠨᠬᠤ» la? ¹⁸ Kile u jye jwōmēe niŋkin fooŋi ke, uru u jye mii shèrefooŋi, mpe mii à jwo yii á ke, puru jye a mpyi: «᠋ᠵᠠᠨ» ná «᠋ᠵᠠᠨᠬᠤ» tanuge e me. ¹⁹ Naha na ye Kile Jyaŋi Yesu *Kirisita kyaa mii ná Siliven ná Timōti à jwo yii á ke, uru mú mpyi na «᠋ᠵᠠᠨ» ná «᠋ᠵᠠᠨᠬᠤ» yu kani ninuuni i me, jwōmēe niŋkinfoo u jye u wi. ²⁰ Uru cye kurugo, Kile jwōmyahigii puni maha fūŋŋ, uru cye kurugo mú, wuu maha jwo: «Amiina» maa Kile mege pēe. ²¹ Kile yabilinji u maha wuu ná yii fānhe jyahage Kirisita wwoŋēge e, uru mú u à wuu cwo᠋ᠵᠠᠨᠠᠵᠠ mà pyi uye wuu, ²² maa u fyēŋi bwōn wuu na, maa u Munaani le wuu e. Lire kurugo yacenyi sanjyi Kile à bégel'a yaha wuu mēe na ke, wuu à tēen ná l'e na wuu sí yire ta.

²³ Yii li cè, mii la jye a mpyi si ŋgaha nō yii na me, lire kurugo mii jye a núr'a shà wani yii yyére Kōrenti kànhe e me. Mii aha finē, Kile kà na yaha me, uru u jye mii shèrefooŋi. ²⁴ Wuu jye na ŋko si fānha cyán yii na yii jaaraŋkanni i Kile kuni i me, jaha na ye yii à fānha ta l'e. Ŋka wuu la na jye si yii tēge bà yii funjyi si mpyi si ntáan me.

2 ¹ Lire e mii la saha jye a mpyi si ntōro yii yyére, wuu kwō a sà wuye yyahayi tanha me, ² jaha na ye mii aha yii yyahayi pyi y'à tanha, joofo u sí n-jà mii funŋke pyi ku táan ye? Yii kanni pi sí n-jà mii funŋke pyi ku táan, ŋka mii aha yii yyahayi pyi y'à tanha, di yii sí n-jà lire pyi n-jwo ye? ³ Lire kurugo mii mpyi a letere tun yii á, bà li si mpyi, mii aha nō yii yyére, yii pi à yaa yii mii funŋke táan ke, mii àha ŋkwō sà yyetanbara ta wani me. Mii à dá li na na mii funntange na jye yii puni funntanga. ⁴ Mii nāvunŋo wu ná mii yyetanbara wu u mpyi a letere sém'a tun yii á, mii mpyi na nyilwōhe tīrige. Lire jye a pyi si yyetanbara nō yii na me, ŋka si li cyēe yii na na yii kyal'à waha mii na sèl'e.

⁵ Ŋgemu u à pyi yyetanbare jūŋke ke, mii Poli kanni yyahe bà urufol'à tanha me! Yii puni yyahayi urufol'à tanha. Ŋka mii la jye si jwo ntōro me, lire e mii sí n-jwo, yii pii yyahaya u à tanha. ⁶ Yii shinjyahara à bê maa ndemu pyi urufoo na ke, lir'à yaa. ⁷ Ŋka nume, yii yāfa u na, yii i māban le u e, bà li si mpyi u yyahe kà ŋkwō ntanba si u yákilinji jyahangurugo me. ⁸ Lire kurugo mii na li caa yii á, yii i li cyēe u na na u kyal'à táan yii á. ⁹ Letereŋi mii mpyi a sémē mà tūugo yii á ke, mii mpyi a uru sémē mú si yii zō shwō ŋgii si jcē kampyi yii na mii jwumpe puni kurigii paare. ¹⁰ Yii aha yāfa ŋgemu na ke, mii mú sí yāfa urufoo na. *Kirisita u jye mii shèrefooŋi, yii aha mii jya lire na, mii à li pyi yii kurugo, ¹¹ bà li si mpyi, Sitaanniŋi kà ŋkwō tajiye ta wuu shwōhōl'e me, jaha na ye wuu à sàa u funzōŋore cè.

¹²Nye mii à nɔ Torasi kànhe e ke, Jwumpe Nintanmpe pu nye na Kirisita kyaa yu ke, Kafoonji mpyi a kuni pwó mii á puru njwuŋi kurugo. ¹³Lire ná li wuuni mú i, mii yákiliŋi mpyi a tɛen me, naha na ye mii nye a mpyi a na cìmpworonji Titi nya me. Nye ka mii i kuni cya pi á, maa ñkàre Masedoni kùluni i.

Poli báaraŋi pyiŋkanni

¹⁴Wuu fwù kan Kile á, uru u maha wuu pyi yawiiye njemu yi maha Kile sífente cyère wuu ná *Kirisita wwoŋɛge kurugo ke. U maha wuu pyi wuu u Kirisita kyaa yu cyeyi puni i. Lir'à Kirisita kani pyi l'à nɔ cyeyi puni i, bà wusunarŋi nùge maha ñkèɛge kafɛge e me. ¹⁵Yii li cè na mpíi pi nye zhwoŋi kuni i ná mpíi pi nye kwùŋi wuuni i ke, Kirisita cye kurugo, wuu na nye mu à jwo wusuna nùguntanga wu Kile á, ñgemu nùgo ku maha nɔni pire puni na ke. ¹⁶Mpii pi nye kwùŋi kuni i ke, pir'á nùgumpenge ki, ñkemu ku sí kwùŋi nɔ pi na ke; mpíi sí pi nye zhwoŋi kuni i ke, pir'á nùguntanga ki, ñkemu ku maha shiŋi niŋkwombaarŋi kaan ke^a.

Nye jofoo u sí n-jà ñge báaraŋi shiŋi na ye? ¹⁷Shiŋnyahara à Kile jwumpe pyi nàfuu cya kuro, ñka wuu nye pire fiige me. Kile u à wuu tun, u à li cè na wuu na u jwumpe yu fyinmpe funŋke e, Kirisita wwoŋɛge e.

3 ¹Nye tá puru jwump'à li cyèe na wuu na wuye metanga yu yii á be? Bà pi sanmpii maha li pyi me, wuu à yaa wuu a leterii kaan yii á, mpiimu pi nye na wuu metanga yu laa, yii a pire fiigii tùuge wuu á? ²Yii yabilimpíi pi nye wuu letererŋi, ñgemu u à séme wuu zòmpyaagii na ke, sùpyire puni sí n-jà u kála si u yyaha cè. ³Sèerŋi na, yii na nye letere, *Kirisita à ñgemu séme wuu cye kurugo ke. U nye a séme ná sémenkyaaani i me, ñka ná Kile nyii wuŋi Munaani i u à séme. U nye a séme kafaatenye na me, ñka sùpyarŋi zòmbilini na u à séme^b.

⁴Kirisita cye kurugo, wuu à sàa dá lire na Kile yyahe taan. ⁵Wuu nye a li yaha wuye funŋ'i na báaraŋi wuu nye na mpyi ke, na wuu fànhe k'à u pyi me, Kile fànhe cye kurugo wuu maha jà a u pyi. ⁶Uru u à pyiŋkanna kan wuu á wuu pyi u báaraŋyíi, wuu raa *tunmbyaare nivɔnnte kyaa yu sùpyir'á. Tire tunmbyaare nye mu à jwo saliya ñgemu u à séme me, *Kile

^a2.14-16 Kàshige ká ñkwɔn a kwɔ, mpíi pi a pyi javeebii ke, pire maha ntàanna piye na, bilibii pi à ta kàshige cyage e ke, maa pire tàanna pi kàntugo maha mpa jyè kànhe e. Kànhe shiinbii funntanga wuubii maha cige wyeere niɔcɛnnte tà kwɔn maha ncyán ncyán pyenkuuŋi i, maa nùguntanga yaayi yà súgo. Kuru nùguntange ku maha fwoke ke, kuru maha ntáan kàshikwɔn bil'á. Ñka ku maha mpyi bilibil'á kwù nùgo.

^b3.3 Saliyarŋi u mpyi a kan Musa á ke, uru mpyi a séme kafaatenye na (Ekizodi 24.12). Kile tùnntunŋi Zheremi a jwo na Kile sí u Saliyarŋi nivɔnŋi séme sùpyire zòmpyaagil'e (Zheremi 31.33).

Munaani i t'à fworó. *Saliyaŋi maha mpa ñuŋŋó kuu kwùŋi na, ŋka Kile Munaani maha ma ná shiŋi niŋkwombaani i.

⁷ Saliyaŋi u maha mpa ñuŋŋó kuu kwùŋi na ke, Kile mpyi a uru karigii séme kafaatenye ñuŋ'i. Uru Saliyaŋi mpyi a pa ná sinampe mpemu i ke, puru mpyi maha *Kile tũntunŋi *Musa yyahe pyi ku u ñi, fo *Izirayeli shiinbii mpyi na jà a ku wii me, mà li ta puru sinampe mpyi na si mɔ me. ⁸ Nyé Saliyaŋi kuni sinampe ká mpêe lire pyiŋkanni na, tá Kile Munaani kuni wumpe cye si n-tòro me? ⁹ Kuni li maha kwùŋi nɔ sùpyaŋi na ke, lire sinampe ká mpêe ame, ndemu li maha sùpyaŋi pyi u à tíi Kile yyahe taan ke, lire u sinampe cye si n-tòro mà? ¹⁰ Sinampe p'à fyânha a tòro ke, puru nyé a sii yafyin nume wumpe tɛgele baa wumpe taan me. ¹¹ Yaage ku nyé yakwɔŋ ke, kuru ká sinama ta, ŋke ku nyé ku si n-kwò me, kuru wuuni nyé a tòro mà?

¹² Tire sɔŋŋore tatahage ku nyé wuu á, lire l'à wuu ta wuu u karigii pyi fyagara baa. ¹³ Wuu nyé na li pyi Musa fiige me. Uru mpyi maha vaaŋŋa tò u yyahe na, Izirayeli shiinbii kà ŋkwò u yyahe sinampe nya takwɔge e me. ¹⁴ Pi yákilibii mpyi a pa ntò. Lire l'à pi ta ali niŋjaa, pi aha a tunmbyaare niŋjyɛere jwumpe kálali, li maha mpyi mu à jwo vaaŋŋa k'à para pi yyaha na, maha pi pyi pi si raa pu yyaha cini me. Kirisita wwoŋɛge kanni cye kurugo kuru vaaŋŋke sí n-jà n-láha wà yyaha na. ¹⁵ Ali niŋjaa, pi aha a Musa sémebii kálili, kuru vaaŋŋke maha pi yákilibii tò. ¹⁶ Ŋka ŋgemu ká núru maa uye kan Kafooŋi á ke, kuru vaaŋŋke maha láha urufoo yyaha na. ¹⁷ Kafooŋi kyaa l'à jwo naha ke, Kile Munaani kyaa li. Kafooŋi Munaani^c ká mpyi ŋgemu i ke, urufoo sàha maha mpyi bilere e me. ¹⁸ Vaaŋŋa nyé a para wuu mpiimu yyaha na me, wuu puni pi maha Kafooŋi sinampe naa^d. Lire kurugo canŋa maha canŋa, wuu maha ŋkêenŋi na mpyi Kafooŋi fiige, sinampe pà sí i bàrali pà na. Kafooŋi Munaani cye kurugo lire maha mpyi.

4 ¹ Kile à ñuŋaara ta wuu na, maa ŋge báaraŋi le wuu cye e. Lire e sàage nyé na jyè wuu e me. ² Wuu à numpire karigii puni ñwɔ yaha, ñuzogore na ntaa cyire ñcyiimu i ke. Wuu nyé na ñaŋwɔhɔɔ pyi me, wuu mú nyé na Kile Jwumpe labali na yu me, sèenŋi wuu nyé na fíniŋi na yu, bà sùpyire puni si mpyi si jà li cè piye e na wuu na nyé sèeshiin me. Kile u nyé wuu shèrefooŋi cyire karigil'e. ³ Lire ná li wuuni mú i, Jwumpe Nintanmpe wuu nyé na yu ke, puru ká nta pu nyé a fíniŋe me, mpii pi nyé kwùŋi kuni i ke, pir'á pu nyé amuni. ⁴ Tire sùpyire ti nyé ti nyé Kile kuni i me, Sitaanniŋi u nyé ŋge dínyenŋi ñuŋufooŋi ke, ur'à ti yákilibii tò. Lire e *Kirisita u nyé Kile ñaŋjaŋi ke, Jwumpe Nintanmpe pu nyé na uru

^c3.17 Kafooŋi Munaani ná Kile Munaani nyé niŋkin.

^d3.18 Pii maha jwo: «Wuu pi maha Kafooŋi sinampe wii, maa pu cyère mu à jwo dùba e pu nyé.»

sînampe cyêre ke, puru maha fîniŋe pi á me. ⁵Wuu nyɛ na wuye kyaa yu yii á mà dɛ! Yesu Kirisita kyaa wuu nyɛ na yu, uru u nyɛ Kafoonji. Wuu pi ke, wuu na báare yii á Yesu kurugo. ⁶Kileŋi u à jwo tèecyiini i na: «Bèenmpe pu láha numpini na» ke, uru ninuŋi u à bèenmpe le wuu zòmpyaagil'e, bà li si mpyi, Kile sînampe pu nyɛ Yesu Kirisita yyahe e ke, wuu u puru cè me.

Poli fànhe mée nyɛ k'à cyêre ke, u màbanj'à nyaha

⁷Nyɛ uru ŋcèŋi sèe wuŋi nyɛ wuu e, ali mà li ta wuu fàn'h'à cyêre. Li nyɛ mu à jwo nàfuubwɔhɔ k'à le pworocwol'e bà li si mpyi si ŋcè na sífente kakyanhala woore nyɛ a fworu wuu e me, ŋka Kile e t'à fworu. ⁸Kyaage shiŋi pun'à tège wuu na, ŋka wuu maha tafworonɔ ta. Wuu yákilibil'à wùrugo, ŋka sòŋɔɔ tatahaga nyɛ a fô wuu na me. ⁹Pi maha wuu kyérege, ŋka Kile à kwôro ná wuu e. Pi maha wuu bwùun na ŋcyáan, ŋka wuu maha yîri. ¹⁰Pi maha wuu caa raa bùu tèrigii puni i bà pi à Yesu bò me, ŋka Kile maha wuu wwû bà sùpyire puni si mpyi si ŋcè na Yesu na nyɛ nyii na me, na uru cye kurugo wuu nyɛ nyii na. ¹¹Mà wuu yaha nyii na, wuu na nyɛ kwùŋi laage e tèrigii puni i Yesu kurugo bà sùpyire puni si mpyi si ŋcè na Yesu na nyɛ nyii na, maa fànhe kaan wuu cyeere fànha baa woor'á me. ¹²Lire e wuu na nyɛ kwùŋi ŋwɔge e bà yii si mpyi si shiŋi sèe wuŋi ta me.

¹³Y'à jwo Kile Jwumpe Semɛŋi i na: «Mii à dá Kile na, lire kurugo mii à jwo u mege na.» Wuu mú à dá u na, lire kurugo, wuu na u jwumpe yu. ¹⁴Wuu à li cè na Kile u à Kafoonji Yesu jè a yige kwùŋi i ke, uru mú u sí wuu jè ná Yesu i, si wuu ná yii bínni u yyahe taan. ¹⁵Nyɛ yii kurugo ŋcyii karigii pun'à nɔ wuu na, bà shinpyahara si mpyi s'a bàrali Kile kasinani ceveebii na, lire si fwùŋi niŋkanji pyi u nyaha, u mege si mpêe me.

¹⁶Lire l'à sàage pyi ku nyɛ a jyè wuu e me. Wuu cyeere fànhe mée ká a ŋcyéŋi, là na bàrali wuu múnahigii fànhe na canŋa maha canŋa. ¹⁷Yyefuge nimbileni i wuu nyɛ nume ke, kuru na wuu bégeli Kile sînampe tɛgele baa wumpe mɛɛ na, puru sî n-kwɔ me. ¹⁸Sùpyanji maha yaayi ŋjemu naa ke, wuu nyɛ na yire caa me. Nje yi nyɛ wà nyɛ na yi naa me, yire wuu nyɛ na ŋcaa, ŋaha na ye yaayi sùpyanji maha naa ke, yire sí n-kwɔ; nje yi nyɛ wà nyɛ na yi naa me, yire nyɛ na ŋkwùu me.

5 ¹Cyeere ti nyɛ wuu na ŋke niŋke na ke, tire na nyɛ mu à jwo vùŋɔ. Wuu à li cè na kuru ká ŋcwo, Kile à бага niŋcɛŋɛ yaha wuu yahare e niŋyiŋi na, sùpya cye bà k'à kuru yaa me, kuru nyɛ na ŋkèɛge me. ²Mà wuu yaha kuru vùŋŋke e, wuu na ŋkyèn, ŋaha na ye wuu la à sii si ŋkàre kuru bage e Kile yyére si cyere nivɔnnɔ ta. ³Sèŋi na, wuu sí cyere nivɔnnɔ ta, wuu cyere baa wuu sî n-pyi me. ⁴Mà wuu yaha kuru vùŋŋke e, wuu na

ɲkyaali maa ɲkyèn. Li ɲye mu à jwo na wuu la na ɲye Kile u tire cyeere láha wuu na mà de! Wuu la na ɲye u cyeere nivɔnnte bâra, tire ntemu ti ɲye ti ɲye na fwónre me, bà tire si mpyi, cyeere ti ɲye na fwónre ke, si tire fáa me. ⁵ Kile yabiliɲi u à wuu dá tire cyeere nivɔnnte mee na. U à u Munaani kan wuu á. Lire e ke wuu à tèn ná l'e na u sí tire cyeere nivɔnnte kan wuu á.

⁶ Lire kurugo wuu yákilibil'à tèn tèrigii puni i, ali mà li ta wuu à cè na mà wuu yaha nte cyeere e, wuu ná Kafoonji laag'à tɔɔn wuye na. ⁷ Wuu ɲye na u ɲaa me, ɲka wuu à dá u na, maa ɲaare u kuni i. ⁸ Sèenji na, wuu yákilibil'à sàa tèn, wuu la mú sí ɲye si fworo nte cyeere e si sà ntèn Kafoonji yyére. ⁹ Lire l'à li ta, wuu à kàre Kafoonji yyére yo, wuu ɲye ɲɲɲke na yo, wuu maha wuye waha maa u ɲyii karigii pyi. ¹⁰ ɲaha kurugo ye wuu pun'à yaa wuu sà yyére *Kirisita yyahe taan, u u shin maha shin sàra u tàanna ná urufoo kapyiɲkil'e ɲɲɲke na, katiigii bâra *kapegigii na.

Kirisita à wuu ná Kile shwðhɔɲi yaa

¹¹ Lire kurugo wuu na fyáge Kafoonji na, maa Jwumpe Nintanmpe yu sùpyir'á, bà pi si mpyi si ɲɛ pu na me. Kile à wuu karigii puni cè. Mii na sɔnɲi na wuu kapyiɲkii na ɲye yii funɲ'i mú. ¹² Wuu ɲye na puru yu si wuye cyêe yii na sahaɲki me, ɲka wuu na pu yu si pyiɲkanna kan yii á, bà yii si mpyi si ɲɲɲjirire ta wuu báaraɲi nimpɲiɲi kurugo me. Lire pyiɲkanni na, karigii cyi ɲye na ɲaa ke, mpɲii pi ɲye na piye père ná cyire e maa ɲɲɲyambaagii yaha ke, pire ká a yà yu yii na, yii sí tajwugo ta. ¹³ L'aha nta wuu funɲɲi ɲye wuu á me, kuru ɲye tapege me, wuu ná Kile shwðhɔl'e yire ɲye. Li mú sí ká nta na wuu funɲɲi na ɲye wuu á, yii kurugo lir'à pyi. ¹⁴ Yii li cè na bà *Kirisita à wuu kyaa táan uy'á me, wuu na wuu karigii puni pyi kuru tàange kurugo. Wuu à dá li na na uru ɲɲɲkinɲi u à kwú sùpyire puni cyaga, lir'à pyi mu à jwo ti pun'à kwú. ¹⁵ U à kwú sùpyire puni cyaga, bà li si mpyi mpɲii pi ɲye shì na ke, pire kà ha raa pi ɲyii karigii pyi sahaɲki me, ɲka Kirisita u à kwú maa ɲè pi kurugo ke, pi a pi karigii pyi pi a ntàanni ná uru ɲyii wuuni i.

¹⁶ Lire kurugo nume, wuu saha ɲye na sùpya cwôre na ntàanni ná sùpyire sɔnɲɔɲkanni i me. Tèni l'e, wuu mpyi a Kirisita cù mà tàanna ná sùpyire sɔnɲɔɲkanni i. ɲka nume, wuu saha ɲye a u cù amuni me. ¹⁷ ɲgemu ká mpyi Kirisita wwoɲɛge e ke, urufoo maha mpyi shinfɔɲɔ. U maha toroɲkanni ɲɲɲyeeni yaha, maa nivɔnno lwó. ¹⁸⁻¹⁹ Cyire karigii pun'à fworo Kile e. U à wuu ná uye shwðhɔɲi yaa Kirisita cye kurugo, maa uru báaraɲi le wuu cye e na wuu a yi yu sùpyir'á, na Kirisita cye kurugo Kile à u ná sùpyire shwðhɔɲi yaa. U saha ɲye a ti *kapegigii wí kyaa me. U à wuu tun na wuu a puru jwumpe yu sùpyir'á.

²⁰Lire e ke wuu maha yu Kirisita cyaga nume. Li nye mu à jwo Kile yabiliŋi u nye na yu wuu cye kurugo. Kirisita mege na, wuu na li caa yii á, yii yii ná Kile shwǎhǎŋi yaha u ɲwǎ. ²¹Kirisita u nye u nye a kapii pyi mà nya me, Kile à uru pyi u à wuu kapegigii tugure lwǎ, bà wuu si mpyi si ntii Kile yyahe taan Kirisita cye kurugo me.

6 ¹Wuu ná Kile na nye báarapyiŋe. Lire kurugo wuu na li caa yii á, Kile à ɲwǎ yii na maa ndemu pyi yii á ke, yii àha lire yaha li pyi kaɲwǎ baa me. ²Yii li cè na Kile à jwo:

«Tèni l'à táan mii á ke, lire e mii à mu ɲarege shwǎ,
zhwoŋi canŋke, mii à mu tège^e.»

Nye mii cìmpyiibii, yii lógo, Kile nyii tèni li nye nume, zhwoŋi canŋke ku nye niɲjaa.

³Wuu la nye si wurugo sùpyaŋi wà tuffiig'á, wà u kwǎ a ɲcèege cyaga ta wuu báaraŋi na me. ⁴Lire e wuu maha li cyère wuu kapyiŋkii puni cye kurugo na wuu na nye Kile báarapyii. Wuu maha kyaage ná kanhare ná yyefuge kwú wuye e. ⁵Bwǎɲre yo, kàsuyiini yo, mà sùpyire sǎn a yaha wuu na yo, báarawayi yo, ɲǎmbaani yo, ɲjyimbaani yo, wuu maha cyire puni kwú wuye e. ⁶Wuu na báare ná zǎvyinre e, wuu à sèŋi cè. Wuu lùn'à táan, wuu zǎŋ'à ɲwǎ. *Kile Munaani maha wuu tère, tàange sèe woge na nye wuu e. ⁷Wuu na sèŋi jwumpe yu, Kile sífente na nye wuu á. Wuu à ntiiŋi pyi wuu kàshikwǎnyaayi, si wuu zàmpeenbii tùn, si wuye màra. ⁸Pii maha wuu père, pii maha wuu fare, pii maha wuu mepenge yíri, pii maha wuu metange yíri. Pii maha sǎnŋi na wuu maha pire ɲwǎ fáanŋi, mà li ta sèŋi wuu maha yu. ⁹Pi maha piye pyi mu à jwo pi nye a wuu cè me, mà li ta sùpyire pun'à wuu cè. Pi maha wuu wíi kwùu fiige, mà li ta wuu nye nyii na. Pi maha wuu kyérege, ɲka wuu nye a kwú me. ¹⁰Pi maha sǎnŋi na wuu yyah'à tanha, mà li ta wuu funntanga wuubii pi nye tèrigii puni i. Pi maha wuu sǎnŋi fǎŋǎfee, mà li ta wuu à shinɲahara pyi t'à pyi yaarafee. Pi maha sǎnŋi na yaaga nye wuu cye e me, mà li ta yaayi puni nye wuu wuyo.

¹¹Kǎrenti shiinbii, wuu à fíniŋ'a jwo yii á. Wuu à yii kyaa táan wuy'á sèl'e. ¹²Wuu nye a cyé si yii kyaa táan wuy'á me, ɲka yii à cyé si wuu kyaa táan yiy'á. ¹³Nye mii na yu ná yii e mu à jwo mii pyii. Yii wuu kyaa táan yiy'á, bà wuu à yii kyaa táan wuy'á me.

**Mpii pi nye pi nye Kile kuni i ná yii e me,
yii yii karigii pyiŋkanni cè ná pire e**

¹⁴Mpii pi nye pi nye Kile kuni i ná yii e me, yii ná pire nye a yaa yii pyi pwoo me. Katiigii ná *kapegigii sí n-jà n-shà kununi i la? Bèenmpe

ná numpini sí n-jà n-shà sijcyan la? ¹⁵ Wwojɛɛge ɲkire ku ɲye *Kirisita ná Sitaanniɲi shwɔhɔl'e ye? Mpii pi ɲye pi ɲye Kile kuni i me, wwojɛɛge ɲkire ku ɲye pire ná Kile kuni jaarafeebii shwɔhɔl'e ye? ¹⁶ Ɔgwoɲi ɲgire u ɲye *Kilejaarebage ná kacycinmbage shwɔhɔl'e ye? Wuu pi ɲye Kilenji ɲyii wuɲi bage, bà Kile à yi jwo na:

«Mii sí n-tèen pi shwɔhɔl'e,
si mpyi ná pi e.

Mii sí n-pyi pi Kilenji,
pi sí n-pyi mii shiinbiif.

¹⁷ Lire kurugo Kafooji Kile à jwo:

“Yii fwooro pi shwɔhɔl'e,
yii wâl'a láha pi na,
yii àha mbwɔn yarwɔhɔge kà tufiige na me.

Lire ká mpyi, mii sí ɲɛɛ yii na⁸,

¹⁸ si mpyi yii Tuɲi,

yii sí n-pyi mii pùnampyire ná mii pùceepyire.”

Kafooji Kile Siɲi Punifoo u à jwo amuni.»

7 ¹ Mii ntàannamacinmpyiibii, ná Kile s'à cyire ɲwɔmyahigii lwɔ wuu á, lire kurugo wuu wuu cyeere ná wuu zòmpyaagii *fiɲiɲ'a yige kaɲwɔhɔyi puni i, wuu wuye waha wuu raa si yyaha na fyinmpe karigil'e, wuu raa jaare Kile yyahafyagare e.

Poli funntange ɲɲjke

² Wuu na li caa yii á, yii ɲɛɛ wuu na. Wuu ɲye a kapyimbaala pyi wà na me, wuu ɲye a wà wuu kèɛge me, wuu mú ɲye a wà yaaga nàɲwɔhɔɔ me. ³ Puru kajwuuni bà li ɲye si yii cêɛge mà de! Mii à fyánha a yi jwo yii á, na yii kyal'à táan wuu á sèl'e. Yafyin si n-jà wuu láha wuye na diɲyeɲi i me, ali kwùɲi mú si n-jà me. ⁴ Mii à sàa dá yii na, maa naye pèe ná yii kani i sèl'e. Numɛ, mii yákiliɲ'à tèn sèl'e. Wuu mée ɲye yyefuge e ke, mii funɲk'à táan sèl'e.

⁵ Sèɲi na, mà lwɔ wuu à nɔ Masedoni kùluni i ke, wuu ɲye a yyɛɲiɲe ta me. Yyefuge shiɲi puni na ɲye wuu na. Pi mpyi na yoge kwùun wuu na kàmpanɲi puni na, fyagare sí mpyi wuu e. ⁶ Ɔka Kile u maha cwɔnɔmɔfeebii fɔɔɲi ke, uru u à wuu fɔɔɲo Titi mpaɲi cye kurugo. ⁷ Ɔye Titi mpaɲi kanni bà me, ɲka yii kan'à u funɲke ɲiɲe ɲiɲɛɲkanni ndemu na ke, lir'à wuu puni funɲyi ɲiɲe mú. U à yi jwo wuu á na mii seepenge na wá yii na, na kani li mpyi a pyi ke, na lir'à yii yyahayi

^f6.16 Levitiki 26.12; Zheremi 32.38; Ezekiyeli 37.27

⁸6.17 Ezayi 52.11

tanha, na nume yii à mii kani cû ná yii cyeyi shuunniŋi i. Lir'à là bâra mii funntange na.

⁸Leterenŋi mii à tûugo yii á ke, u jwumpe mén'à yii yyahayi tanha ke, mii nyɛ a naye cêɛge mɛ. Mii mpyi na ŋko si naye cêɛge tɛni l'e li mpyiŋi i, naha na ye mii à li cè na u mpyi a yii yyahayi tanha, ŋka lir'à pyi tère nimbilere funŋ'i kanna. ⁹Lire e mii funntanga wu u nyɛ numɛ. Yii yyetanhare bà t'à mii funŋke táan mɛ, ŋka l'à pyi kapuŋɔ mà yii pyi yii à yii toroŋkanni kêenŋe ke, lire l'à mii funŋke táan. Yii yyahay'à tanha mà tàanna ná Kile nyii wuuni i, lire e ke, nde wuu à pyi yii na ke, lire nyɛ a para mɛ. ¹⁰Yii li cè na yyetanhare t'à sùpyaŋi ta mà tàanna ná Kile nyii wuuni i ke, tire maha u pyi u à u toroŋkanni kêenŋe maa shwɔ. Maye nɔcêɛge nyɛ lire e mɛ. Ŋka yyetanhare ntemu ká mpyi ŋge diŋyɛŋi woro ke, tire maha kwùŋi nɔ sùpyaŋi na. ¹¹Yyetanha kani l'à yii ta mà tàanna ná Kile nyii wuuni i ke, lir'à ŋkêenŋi ŋgemu lɛŋe yii karigil'e numɛ ke, yii uru kàanmucya. Kani l'à pyi yii shwɔhɔl'e ke, yii à li lwɔ yiye e si weŋkuro kwɔn lire na numɛ. Lire kanni bà mɛ, yii à li cyêe na yii saha nyɛ a jɛɛ lire kapiini pyifooŋi na yiye shwɔhɔl'e mɛ. Lire kan'à sàa yii lùuni yîrige. Yii mú à fyá sèl'e. Yii la mpyi a sii si núru mii nya, yii à yii pèrege pyi maa lire kani pyifooŋi tùn. Yii à li cyêe pyiŋkannigii puni na, na yii à yiye fíniŋ'a yige lire kani i. ¹²Lire e mii nyɛ a mpyi a leterenŋi tûugo yii á, kapiini pyifooŋi, lire nyɛ mɛ l'à pyi ŋgemu na ke, pire wà kurugo mɛ. Yii à wuu kani cû ná yii cyeyi shuunniŋi i pyiŋkanni ndemu na Kile yyahe taan ke, mii mpyi a u tûugo yii á, yii puni si lire cè. ¹³Lire l'à wuu funŋyi pyi y'à jîŋɛ.

Lire kanni bà mɛ, ŋka yii à Titi yákiliŋi tiŋe tiŋeŋkanni ndemu na, ka u u yîri yii yyére ná funntange ŋkemu i ke, lir'à wuu funŋyi pyi y'à táan sèe sèl'e mú. ¹⁴Mii à yii metanga yyere u á, yii mú nyɛ a mii sílege mɛ. Yaaga maha yaaga wuu à jwo yii á ke, yir'à pa nta sèe. Amuni, nje wuu à jwo Titi á yii kyaa na ke, yire mú à pa nta sèe. ¹⁵Tɛni i u à shà yii yyére ke, yii à u jwɔmɛeni cû, maa u cùmu leme jwɔ pèente funŋke e pyiŋkanni ndemu na ke, u funŋɔ nyɛ à wwɔ lire na mɛ, lir'à là bâra u tàange na mà yyaha tíi ná yii e. ¹⁶Mii funntanga wu u nyɛ, naha na ye mii sí n-jà n-dá yii na karigii puni i.

Ntɛgenŋi Kɔrenti dánafeebil'à pyi Zheruzalemu wuubil'á ke

8¹Mii cìmpyiibii, Kile à jwɔ Masedoni kùluni dánafeebii na jwɔŋkanni ndemu na ke, wuu sí lire yyaha jwo yii á. ²Pi à kyaala sèl'e, ŋka pi funŋyi mpyi a táan sèl'e. Kuru funntange kurugo, ali mà li ta fòŋɔfee pi à sii pi pi, Kile wuubii pi nyɛ Zheruzalemu kàhe e ke, pi à ŋkanŋi pyi sèl'e pir'á. ³Sèenŋi na mii sí yi jwo yii á, pi à pi pèrege pyi, pi

bá à tòro pi pèrege taan. Wà bà u à fànha cyán pi na mà de! Pi à li lwó piye e. ⁴Pi à sàa wuu jáare, na Kile wuubii pi nye Zheruzalemu i ke, na wuu kuni kan pir'á, pire mú si pi tège. ⁵Lire kanni bà pi à pyi me, Kafoonji á pi à piye kan yyecyiige na, maa nta a piye kan wuu á mà tàanna ná Kile nyii wuuni i. Lire pi à pyi ke, lir'à tòro wuu sònḡḡkanni taan. ⁶Lire kurugo wuu à li cya Titi á u shà yii yyére, báaraḡi niḡcenni ḡwɔ u à cù na yii wyérenḡi bínnini ke, u u sà uru fúnḡ. ⁷Dániyaḡi i yo, Kile Jwumpe ḡjwuḡi i yo, ḡcenni i yo, mà karigii puni pyi ná sèl'e yo, mà wuu kyaa táan yiy'á sèl'e, bà wuu à yii kyaa táan wuy'á sèl'e me, yii a sàa ḡwɔ cyire karigii puni i. Nye bà yii à ḡwɔ cyire karigil'e me, yii yiye waha yii i mpyi amuni ḡge wyérenḡi ḡkanḡi kàmpañke na mú.

⁸Fànha bà mii nye na ḡko si ḡcyán yii na mà de! Pi sanmpil'à piye waha maa ndemu pyi ke, lire mii nye na yu yii á, si yii tàange kàanmucya kampyi tàange sèe wogo ku nye ku ki. ⁹Wuu Kafoonji Yesu *Kirisita à ḡwɔ yii na ḡwɔḡkanni ndemu na ke, yii à lire cè. Pèente ná yaayi puni mpyi u á, ḡka yii kurugo, u à cyé yire puni na, bà yii si mpyi si Kile yaayi niḡcenni ta me.

¹⁰⁻¹¹Nye na tanyage mii sí n-jwo yii á. Yii à fyànha a uru wyérenḡi mbínniḡi kani sònḡ'a ta, maa li ḡwɔ cù tapjyee. Lire e nume, mii na sònḡi yii aha lire kani pyi mà nɔ li tegeri na, lire sí n-pwɔɔ. Yii li pyi ná uru yákiliḡi niḡcenni i, ḡgemu i yii à li ḡwɔ cù ke, yii tàanna ná yii pèrege e. ¹²Sùpya la ká mpyi si kyaa pyi uye e Kile kurugo, lir'à táan Kile á. ḡka u pèrege nye ḡkemu ke, kuru na Kile maha ḡcáa. ḡke ku nye ku nye u á me, Kile sì kuru cya u á me.

¹³Mii nye a jwo na yii pi sanmpii wuuni ḡjaanḡi tèt'a yii wuuni kèege me, ḡka mii la nye sùpyire puni si ntàanna. ¹⁴Sí na nye yii na niḡjaa, lire e ke, mpii pi nye sí baa ke, yii pire tège. Sí ká mpa mpyi pire na canḡka mà yii ta sí baa, pire sí n-jà yii tège. Lire ká mpyi, yii puni sí n-tàanna, ¹⁵bà y'à sème Kile Jwumpe Semenḡi i me, na:

«ḡgemu u à yalyire niḡyahara kuu ke, uru woore paanga nye a kwôro me;

ḡgemu u à nimpigere kuu ke, uru woore mú nye a u kùḡḡ me^h.»

¹⁶Wuu à fwù kan Kile á, u à Titi pyi u à yii kani cù ná u cyeyi shuunniḡi i wuu fiige. ¹⁷Wuu à li cya u á, u sà fwooro yii na, ka u u ḡee, ḡka lire mpyi a u ta u à li lwó uye e mà kwò, ḡaha na ye li mpyi a sàa táan u e. ¹⁸U ná wuu cìmpworonḡi wà wuu sí n-tun yii yyére. Dánafeebii kuruyi puni na uru cìmpworonḡi kère Jwumpe Nintanmpe ḡjwuḡi kurugo. ¹⁹Mà bàra lire na, dánafeebii kuruyi'à u le ná wuu e wuu kùsheḡee lire wyére

binnini na. Wuu na uru báaraŋi niŋcɛnŋi pyi Kafoonji pèente kurugo, si li cyêe na wuu la na nyɛ si wuu cɛnmpyiibii tɛgɛ.

²⁰Wuu à kuru wyérényahage karigii cwɔɔnrɔ amuni, bà li si mpyi wà kà ŋkwɔ̀ cwò cyaga ta wuu báaraŋi na mɛ. ²¹Wuu la nyɛ s'a wuu karigii pyi ntiiŋi i Kafoonji yyahe taan kannna mɛ, ŋka sùpyire yyahe taan mú.

²²Wuu sí wuu cɛnmpworonaŋi wabere bàra pi na si ntun yii á. Wuu à uru ŋge kàanmucya karii niŋyahagil'e, mà li nya na u à uye kan Kile báaraŋ'á. U bá à là bàra u uye kanŋkanni na báaraŋ'á numɛ, paha na yɛ u à dá yii na sèl'e. ²³Titi wi ke, uru na nyɛ mii wwoŋɛ ná mii báaraŋyɛɛ. Wuu na báare yii á. Dánafeebii kurunyi y'à wuu cɛnmpyiibii mpíi shuunniŋi tun. Pi na báaraŋi pyi Kirisita mɛge mpèenji kurugo. ²⁴Lire kurugo yii li cyêe pi na na pi kyal'à táan yii á, dánafeebii kurunyi y'à pi tun ke, yire si jɛ̀cè na wuu nyɛ na yii kère tawage e mɛ.

9¹Nyɛ wyéréŋi yii nyɛ na bínnini si ntègɛ Zheruzalɛmu shiinbii tɛgɛ ke, ñùŋɔ̀ saha nyɛ mii i yà jwo yii á uru kyaa na mɛ. ²Naha na yɛ funɔ̀cɛnŋke ku nyɛ yii á uru báaraŋi mɛɛ na ke, mii à ku cè. Mii à yii mɛtanga yyere kuru kyaa na Masedoni dánafeebii shwɔ̀hɔ̀l'e. Mii à yi jwo pi á na mà lwɔ̀ fo taŋjyee na, Akayi kùluni dánafeebil'à bégele si Kile wuubii tɛgɛ Zheruzalɛmu i. Kuru funɔ̀cɛnŋke ku nyɛ yii á ke, kur'à màban le pi shinnyahar'e pi à ntègɛŋi pyi sèl'e.

³Lire ná li wuuni mú i, mii sí mpíi cɛnmpyiibii tun yii yyére, ŋkèenji nimbwoŋi yii à ta ŋge wyéréŋi kyaa na ke, uru kà mpyi laaga baa mɛ, pi i sà yii ta yii à bégele bà mii mpyi a yi jwo mɛ. ⁴Ná lire bà mɛ, Masedoni dánafeebii píi ká shà ná mii i, mà sà li ta yii nyɛ a bégele mɛ, ku sí n-pyi silege wuu á, ŋka yii wuuni cye sí n-tòro. ⁵Lire e mii à li nya na mii à yaa mii i mpíi cɛnmpyiibii jáare, pi raa wá na yyaha na yii yyére, wyéréŋi ñwɔ̀mɛɛni yii à lwɔ̀ ke, pi i sà uru karigii cwɔ̀ɔ̀nrɔ̀ mà jwo mii u nɔ̀ wani ke. Lire sí li cyêe na yii à u kan ná funŋɔ̀ niŋkin i, mà ta fànha nyɛ a cyán yii na mɛ.

⁶Yii li cè na mu aha sùmashi nimpigere nùgo, sùma nimpigere mu maha ŋkwɔ̀n. Mu sí kà niŋyahawa nùgo, mu maha niŋyahawa kwɔ̀n. ⁷Pèrege shin maha shin à lwɔ̀ uye funŋ'i si ŋkan ke, urufoo u kuru kan. U li pyi ná funntange e, l'àha mpyi mu à jwo fànha kyaa mɛ, paha na yɛ shinŋi u à ŋkanŋi pyi ná funntange e ke, uru kyaa li maha ntáan Kile á. ⁸Síŋi na nyɛ Kile á si kacɛnŋkii shiŋi puni pyi yii á, bà yii si mpyi s'a yii màkwurwɔ̀yaayi puni taa tɛ̀rigii puni i fo si shinnyahara tɛgɛ tɛgɛnkanŋigii niŋyahagii na, ⁹bà y'à sémɛ Kile Jwumpe Semɛŋi i sùpyaŋi niŋcɛnŋi kyaa na mɛ na:

«U maha fòŋɔ̀feebii kaan sèl'e,

u cènmpɛ nyɛ a sɪi na ŋkwùu mɛ¹.»

¹⁰Kile u maha sùmashiŋi kaan faapyiŋ'á, maa yalyire kaan u á ke, uru sí yii cyeyaayi nyaha mú, bà pi sanmpii si mpyi s'a yaaya nijyahaya taa yii á mɛ. ¹¹Yii sí yaayi shiŋi puni ta, bà yii si mpyi s'a pi sanmpii kaan sèl'e tɛrigii puni i mɛ. Lire ká mpyi, wyéreni yii sí n-kan wuu sà ŋkan ke, shinnyahara sí fwù kan Kile á uru kyaa na. ¹²Uru wyéreni yii sí n-bínni ke, uru sí Kile wuubii wuuni jwɔ Zheruzalemu kànhe e. Lire kanni bà mɛ, li sí n-pyi kapuŋɔ pi si fwù kan Kile á sèl'e. ¹³Pi aha uru ntègeni ta, pi sí Kile kèe, jaha na ye pi sí li cè na Jwumpe Nintanmpɛ p'à yyaha tíi ná *Kirisita e ke, na yii à dá puru na, maa pu kurigii jaare, maa yii cyeyaayi táali sèl'e ná pi e, mà bàra sùpyire sannte na. ¹⁴Nwɔŋkanni na Kile à sàa jwɔ yii na ke, lire kurugo pi sí raa Kile jáare yii á, si yii kyaa táan piy'á sèl'e.

¹⁵Nyɛ mii cìnmpyiibii, Kile à yabwɔhe ŋkemu kan wuu á mana, ná sùpya si n-jà yi yyaha jwo mɛ, wuu u pèe kuru kurugo.

Poli à uye tanga jwo u tùnnture báaraŋi i

10 ¹Mii cìnmpyiibii, pìl'à jwo na mii Poli ká mpyi yii shwɔhɔl'e, mii maha mpyi fyagarafoo, ŋka mii aha mpyi latɔŋge e, mii maha mpyi nɔ. Mii na li caa yii á *Kirisita jùmpinŋke ná u cènmpɛ kurugo, ²mii aha nɔ wani yii yyére, mii la nyɛ si sà jwuŋgama jwo yii na mɛ. Ŋka mpíi pi nyɛ na ŋko na wuu na wuu karigii pyi mà tàanna ná sùpyire sɔŋŋɔŋkanni i ke, mii kɔni sí n-sà jwuŋgama jwo pire na. ³Sèe wi, wuu puni na nyɛ sùpyii, ŋka kàshige wuu nyɛ na ŋkwùun ke, wuu nyɛ na ku kwùun mà tàanna ná sùpyire sɔŋŋɔŋkanni i mɛ. ⁴Jaha na ye wuu kàshikwɔnyaayi nyɛ a yíri sùpyire yyére mɛ, Kile yabilinŋi fanhanyahaga yaaya yi. Wuu maha Sitaanniŋi fànhe kèege ná y'e, jaha na ye wuu maha sùpyire sɔŋŋɔre laaga baa woore shi tò. ⁵Yampeente jwumpe pu maha sùpyire sige ti si Kile cè mɛ, wuu maha jɛɛ puru pà tufiige na mɛ. Wuu maha sùpyire sɔŋŋɔre puni kèenni, bà ti si mpyi si jɛɛ Kirisita na mɛ. ⁶Yii aha u jwɔmɛeni cù karigii puni i tènì ndemu i ke, mpíi pi sí n-cyé u na ke, wuu sí pire tùn.

⁷Yii maha karigii cwòre cyi nyanjanni na, mà ta yii nyɛ a cyi jwɔhe cè mɛ. Yii wà ká nta u à dá li na na uru na nyɛ Kirisita wu, urufoo u li cè na bà uru nyɛ Kirisita wu mɛ, amuni wuu mú nyɛ. ⁸Fànhe Kafooŋi à kan wuu á ke, mii mée ká nta mii i ŋko si naye pèe si ntòro ná kuru kani i, kuru silege nyɛ mii na mɛ. Kuru fàn'h'à kan wuu á, si yii tège yii a si yyaha na Kile kuni i, ku nyɛ a kan wuu á si yii wuuni kèege mɛ. ⁹Yii àha raa sɔŋŋi na mii à na leteribii tùugo yii á si yii pyi yii fyá mɛ. ¹⁰Jaha na ye

pil'à jwo na mii leteribii jwumpe fân'h'à nyaha maa súuli, ñka na mii aha mpyi yii shwòhò'e, mii fânhe maha ñcyéře, mii jìn'à jwuntarama jwo me. ¹¹ Pirefee pi li cè, bà wuu à yi jwo wuu leteribil'e me, wuu aha nò wani, amuni wuu sí li pyi.

¹² Mpii pi maha piye kêre ke, taha yii na sônñi na wuu ñye pire fiige? Wuu si ñee wuye tàanna ná pi e me! Pi maha piye tàanni ná piye e, maa piye wíi. Lir'à li cyêe na pi ñye a cyiige me. ¹³ Wuu pi ke, wuu ñye na wuye dùruge na ntùuli wuu pèrege taan me. Báarañi Kile à le wuu cye e, ná yii mú na ñye u e ke, ur'à láha cyage ñkemu i ke, wani wuu maha wuye dùrug'à láha. ¹⁴ Wuu pi à pyi shincyibii mà Jwumpe Nintanmpe jwo yii á Kirisita kyaa na. Lire e ke wuu à nò wani yii yyére ke, wuu saha ñye a tòro wuu tegeri taan me. ¹⁵ Lire e wuu ñye a tòro wuu báarañi tegeri taan, mà sà pi sanmpii wuñi lwó, si wuye pèe ná ur'e me. Yii dányañi ká mpa mpèe, wuu na sônñi wuu báarañi sí n-shà yyaha na yii yyére, si ntàanna ná Kile u tegeri ñiñcyeeni i. ¹⁶ Lire ká mpyi, kìrigii cyi ñye yii kàntugo ke, wuu sí n-jà Jwumpe Nintanmpe caala si nò cyire e, mà ta wuu ñye a wuye pèe ná piiberii báara nimpyi i me.

¹⁷ Y'à séme Kile Jwumpe Semenji i na: «Ñgemu la ká mpyi si pèene taha yaaga na ke, urufoo u ti taha Kafoonji Kile na!» ¹⁸ Yii li cè, sùpyañi u ñye na uye metanga yu ke, Kafoonji Kile si ñee urufoo na me, u yabiliñi na ñgemu metanga yu ke, uru na u maha ñee.

Poli ná túnntunmpii kafinivinibii kani

11 ¹ Ei! Mii cìnmpyiibii, kampyi yii mpyi na sí ñee mii sìncompe kwú yiye e tère nimbilere e, lire mpyi na sí n-táan mii i. Ñye yii pu kwú yiye e. ² Yii tàange na ñye mii i fo mà pyi yiñcyege, lire s'à fworò Kile e, ñaha na ye li na ñye mu à jwo mii à yii cù nò ñiñkin mee na, uru u ñye *Kirisita. Mii la ñye si yii kan u á pùcepyinçembaala fiige. ³ Ñka mii na fyáge yii yákilibii ká ñkwò ñkèenñe, pwoñkanni na yii à yiye pwo Kirisita na ke, yii i lire yaha, bà wwòñ'à cwòore tég'a Awa ñwo fáanña a wurugo me. ⁴ Naha na ye mii à li ñya na wà ká mpa yabere jwo yii á Yesu kyaa na ñjemu yi ñye yi ná wuu wuyi ñye ñiñkin me, yii maha ñee yire na. Wà mú ká múnaani labere kyaa jwo yii á ndemu li ñye li ná yii zòmpyaagii funño wuuni ñye ñiñkin me, lire ñye me mà jwumpe nintanmpe pabere jwo yii á, mpemu pu ñye pu ná wuu wumpe ñye ñiñkin me, yii maha ntíl'a dá puru na, ⁵ mà li ta, pire yii ñye na sônñi túnntunmii, maa sônñi megefée pi ke, mii á pi ñye a pwóro mii na cyaga maha cyag'e me. ⁶ Ali mii méé ká mpyi mii ñye a jwumpe cè sèl'e me, nde li ñye ñcèni kuni ke, mii à là cè lire e. Wuu à lire cyêe yii na pyiñkannigii puni ná karigii puni i.

⁷ Mii à Jwumpe Nintanmpe jwo yii á mana, mii nye a yafyin cya yii á me. Lir'à li cyêe na mii à naye tîrige maa yii dùrugo. Lire na nye kapyimbaala la? ⁸ Mii à j̄eé dánafeebii kurun̄yi yà cyeyaaya na, maa j̄eé pi i mii sâra, bà mii si mpyi si jà raa báare yii á me. ⁹ Tèni i mii mpyi yii yyére ke, mii cyege mpyi a kùun̄ɔ, ŋka mii nye a j̄en'a naye tîŋe yii wà na me. Yaayi kani li mpyi mii na ke, cìnmpyiibii pi à yîri Masedoni kùluni i ke, pir'à pa yire kan mii á. Mii nye a sàa j̄eé mà na tugure tège yii wà j̄un̄'i me, mii mú si ti tège yii wà j̄un̄'i me. ¹⁰ Lir'à pyi kaŋun̄ɔ mà mii j̄un̄ke yîrige. Akayi kùluni puni i, sùpya si n-jà lire wwû mii i me. Mii na puru yu mà taha Kirisita sèen̄i na, uru sèen̄i u nye mii zòmbilini i. ¹¹ Mii à jwo na mii nye a j̄en'a na tugure tège yii j̄un̄'i me, lir'à li cyêe na yii kyal'à pen mii á la? Kile à li cè na yii kyal'à táan mii á.

¹² Nye mii sí raa na báaraŋi pyi bà mii à tée na u pyi me, bà li si mpyi, t̄un̄ntun̄pii pi nye na piye p̄ere na pire na nye wuu fiige ke, pire kà n-jà raa piye tàanni ná wuu e me. ¹³ T̄un̄ntun̄mii kafinivinimii pi. Pi maha sùpyire wuruge, maa piye pyi mu à jwo Kirisita t̄un̄ntun̄mii. ¹⁴ Li nye a sàa p̄aa wuu e me, j̄aha na ye Sitaanniŋi yabilin̄i maha uye pyi b̄een̄mpe mèleke fiige. ¹⁵ Lire e ke l'àha yii p̄aa si Sitaanniŋi báarapyiibii nya pi à piye pyi báarapyii sèe wuu fiige me. Yii li cè na Kile sí n-pa pi puni sâra si ntàanna ná pi kapyin̄kil'e.

¹⁶ Mii sí yi taha yii á, wà tufiige kà n-sii raa s̄on̄ŋi na s̄icyere ti nye mii i me. Ŋka yii m̄ee ká nta yii s̄on̄ŋi na mii na nye s̄icyerefoo, yii j̄eé na s̄icyeere na tère nimbilere fun̄ŋ'i, bà mii si mpyi si naye p̄ee me. ¹⁷ Mpe mii sí n-jwo nume ke, Kafoon̄i bà u à puru jwo a kan mii á me. Mii sí n-jwo s̄icyerefoo fiige. ¹⁸ Ná shin̄nyahara s'à tiye p̄ee mà tàanna ná sùpyire pyin̄kanni i, mii mú sí naye p̄ee, ¹⁹ jaha na ye yii maha s̄icyerefeebii karigii kwú yiye e jwun̄yahama baa, mà li ta yii na s̄on̄ŋi na yii na nye yákilifee. ²⁰ Tire sùpyire ti maha yii cû bilii fiige, maa yii cyeyaayi lyí, maa yii n̄an̄w̄oh̄ore, maa piye p̄ere yii na, maa yii bw̄un̄ yii yyahayi i ke, yii maha tire karigii kwú yiye e. ²¹ Wuu nye a j̄en'a lire fiige pyi me, lire na yii nye na wuu s̄on̄ŋi f̄anha baa shiin la? Tá kur'à yaa ku pyi wuu á silege?

Mii sí n-jwo mu à jwo s̄icyerefoo. Pi san̄mpii maha piye p̄ee ná ndemu i ke, mii mú sí n-jà naye p̄ee ná lire e. ²² Pi aha jwo na pire na nye *Eburu shiin, mii mú na nye uru wà. Pi aha jwo na pire na nye *Izirayeli shiin, mii mú na nye uru wà. Pi aha jwo na pire na nye *Ibirayima t̄uluge shiin, mii mú na nye uru wà. ²³ Pi aha jwo na pire na nye Kirisita báarapyii, mii na nye Kirisita báarapyi mà tòro pi taan. Mii na yu n̄umbwuyirilifoo fiige. Mii à báaraŋi pyi mà tòro pi taan, mii k̄asun̄i j̄ȳigil'à nyaha pi wogigii na, mii bw̄on̄re n̄izhw̄or'à sàa nyaha. Mii múnaan'à pyi kw̄un̄i j̄w̄oge e tooyi

njemu i ke, yir'à nyaha pi wuyi na. ²⁴ *Yahutuubii pill'à mii bwòn fo tooyo kanjkuro, tɔɔɔ maha tɔɔɔ tiripaanni jɛɛ bejjaaga ná ke ná baacyeere pi à le mii i. ²⁵ *Ɔɔmu fànhafeebil'à mii bwòn tooyo taanre ná kàbil'e. Tɔɔge k'e, sùpyir'à mii wà si mbò ná kafaayi i. Bakwɔɔg'à kɛge ná mii i tooyo taanre suumpe lwɔhe juŋ'i. Mii à canmbile niŋkin ná numpilaga niŋkin pyi suumpe lwɔhe niŋke e. ²⁶ Mii à kùshɛgii nijyahagii pyi, cyire tooy'e, mii múnaani mpyi kwùŋi jwɔge e mu à jwo: lwɔhe tajyiilige e ná nàŋkaabii cye e ná mii shiŋi sùpyiibii ná *supyishiŋi sanŋi wuubii cye e. Kàhe e yo, sige e yo, suumpe lwɔhe juŋ'i yo, mii cìmpyiibii pi à piye pyi dánafee mà ta dánafee bà mɛ, pire cye e yo, mii múnaani mpyi kwùŋi jwɔge e. ²⁷ Mii à báaraŋi pyi sèl'e, maa kanhare kwú naye e. Mii à numpiliye nijyahaya pyi mii nye a ɲɔɔ mɛ. Mii à katege ná byage shwɔ. Tèrii nijyahagil'e, mii maha njyi ta mɛ. Mii à wyeere shwɔ, vàanya mpyi mii á mɛ. ²⁸ Mà bàra yire puni na, canŋa maha canŋa mii funŋk'à pen ná dánafeebii kuruŋyi puni i. ²⁹ Wà fànha ká nta k'à cyére, mii woge mú à cyére. Wà ká *kapii pyi, lire maha waha mii na sèl'e.

³⁰ Kampyi mii à yaa mii i naye pɛe, mii sí naye pɛe na fànhaŋcyerere kurugo. ³¹ Kile u nye Kafoonji Yesu Kirisita Tuŋi ke, ur'à li cè na mii nye a fine mɛ. Uru u à yaa ná pèente e tèrigii puni i fo tèekwombaa. ³² Mà mii yaha Damasi kàhe e, fànhafoonji u mpyi na saanŋi Aretasi karigii cwɔɔnre kuru kàhe e ke, uru mpyi a pii yaha pi a tajyiŋwɔyi kàanmucaa, bà pi si mpyi si mii ta jɔcù mɛ. ³³ Ŋka dánafeebil'à mii le shàhal'e mà yige ŋkunŋke wyige e, kàhe kàntugo. Lire l'à pyi mii shwonkanni.

Karigii Kile à cyêe Poli na ke

12 ¹ Fo mii i naye pɛe, ali mà li ta kanwɔɔ nye lire na mɛ. Lire e ke karigii Kafoonji à cyêe mii na, maa jɔcèŋi ŋgemu kan mii á ke, mii sí yà jwo yire e numɛ. ² Mii à nàŋi wà cèk, ŋgemu u à dá *Kirisita na ke, Kile à u lwɔ a kàre nìnyinŋi tanrewuŋi i¹, li yyee ke ná sicyeere u nye ŋge. Lir'à pyi mà uru nàŋi ta ná u cyeere e yo, l'à pyi mà u ta u cyeere baa yo, mii nye a cè mɛ, Kile kanni u à yire cè. ³ Mii kɔn'à cè na uru nàŋ'à shà *Arijinaŋi i maa mpa. Lir'à pyi mà u ta ná u cyeere e yo, l'à pyi mà u ta u cyeere baa yo, mii nye a cè mɛ, Kile kanni u à yire cè. ⁴ U à shà Arijinaŋi i maa jwumpe mpemu lógo ke, puru yyaha sì n-jà n-jwo mɛ, sùpya bà nye a yaa u a puru jwumpe yu u jwɔge e mɛ. ⁵ Nye mii sí n-jà naye pɛe si li cyêe na mii u nye uru nàŋi, ŋka mii sì lire pyi mɛ. Mii aha a si naye pɛe, karigii cyi nye na mii fànhe jcyèrenŋi cyêe ke, cyire kanni kàmpañke

^k12.2 Poli ká jwo na ur'à Kirisita cyelempyanŋi wà cè, uye kyaa na u nye.

¹12.2 Nìnyinŋi tanrewuŋi u nye nìnyinŋi tɛgeni. Mà tàanna ná Yahutuubii sònŋɔŋkanni i, kuru cyage e Kile à tɛen, pi maha ku pyi Arijinaŋi mú.

na mii sí naye pêe. ⁶Mii la mée ká mpyi si naye pêe, tire nye sicyere me, naha na ye sèenji mii sí n-jwo. Ìjka mii sì lire pyi me, naha na ye mii na ndemu pyi, maa njemu yu ke, mii la na nye sùpyire ti mii cù a tàanna ná yire e kanná. ⁷Mii la nye sùpyire ti pèene taha mii na, mà li jùñke pyi na mii à kakyanhala karii nya me.

Lire e Kile à yyefuge kà tège mii juñ'i, bà nguro maha sùpya súuli u cyeere e me. Li nye mu à jwo Sitaanniñi túnntunñi wà u à yyefuge yaha mii na, bà li si mpyi, mii àha naye pêe me. ⁸Mii à Káfoonji jáare tooyo taanre, u kuru yyefuge láha na na, ñka u nye a jee me, ⁹maa mii jwo shwó na ur'à cènmpe mpemu pyi mii á ke, na puru sí mii ta, naha na ye tènì i sùpyañi fàn'h'à cyére ke, lire tènì i uru fànhe maha kuye yal'a cyêe. Lire kurugo li maha ntáan mii á mà naye dùrugo na fànhançyerere tènì i, bà Kirisita fànhe si mpyi si tatèenge wwù mii i me. ¹⁰Lire e mii fànhe ká jcyére, lire nye me pi aha mii cyahala, lire nye me mà kawaa pyi mii na, lire nye me mà mii kyéree, lire nye me mà nàvunñó kyaa pyi mii na Kirisita kurugo, li maha ntáan mii i, naha na ye lire tènì i Kirisita maha u fànhe le mii i.

Körenti shiinbii kan'à Poli funño pen

¹¹Tènì i mii mpyi a naye pêe ke, mii mpyi na yu sicyerefoo fiige, ñka yii pi à mii pyi mii à li pyi. Yii pi mpyi a yaa yii a mii metange yu, naha na ye li mée ká nta na mii nye yaaga me, pire túnntunmpii yii nye na sônñi shinbwoo ke, pi nye a pwóro mii na yafyin kàmpanña na me.

¹²Karigii cyi à li cyêe na mii na nye Yesu túnntunñó ke, mii mpyi a naye waha maa cyire pyi yii shwóhól'e. Yii à Kile sífente fyèñi ná kabwóhigii ná kakyanhala karii ninyahagii nya mii cye kurugo. ¹³Mii nye a na tugure yaha yii juñ'i me, lire kanni baare e, naha mii à pyi dánafeebii kurunpyi sanjy'á ná mii nye a li fiige pyi yii á mà ye? Yii tanga ku nye mii na, yii yáfa na na.

¹⁴Yii wíi, na tontanrewog'á mii nye na sì wani yii yyére, ñka mii mée sì na tugure yaha yii juñ'i me, naha na ye yii cyeyaayi kurugo bà mii nye me, yii yabilimpíi kurugo mii nye. Pyìbilere nye na wyére caa na li sifeebii jwo caa me, ñka sifeebii pi maha wyérenji caa na pyìbileni jwo caa. ¹⁵Mii wi ke, mii sí jee na cyeyaayi puni kan yii kurugo ná funntange e, si naye kan ntaha yi na mú. Nye mii aha yii kyaa táan nay'á amuni, lire li sí yii pyi na yii àha mii kyaa táan yiy'á sahanji mà?

¹⁶Yii à li cè na mii nye a naye tíñje wà tuñiige na me, ñka yii pii saha na ñko na mii à cyìige de, na mii à yii wyérenji wà lyí sijnçyíimpe e. ¹⁷Lire e ke mpíi mii à tun yii á ke, pire wà à yii yaaga nàjwóhór'a pa ñkan mii á

la? ¹⁸Mii à li cya Titi^m á, u shà yii yyére ná wuu cìmpworonaji i. Taha Titi à yii wyére nàṅwòhòrò la? Taha mii ná Titi sònṅòṅkanni wá niṅkin karigil'e mē? Taha wuu jaaranṅkanni wá niṅkin mē?

¹⁹Mà lwó tèemōni i, yii na sònṅi na tanga wuu nyē na jcaa yii á, lire sí bà mē. Wuu maha yu Kile yyahe taan, *Kirisita wwoṅṅe e. Wuu ntàannamacinmpyiibii, yaaga maha yaaga wuu à jwo ke, wuu à yire puni jwo, bà yii si mpyi s'a sì yyaha na Kile kuni i mē. ²⁰Mii na fyáge si zhà yii yyére, mii àha ṅkwò sà yii ta yii à pyiṅkanni labere lwó ndemu li nyē li nyē a táan mii á mē. Lire baare e nde mii sí n-pyi ke, lire mú sì n-táan yii á mē. Lire ṅwòhe ku nyē, mii na fyáge, mii àha ṅkwò zà mbèmbaanṅi ná yjncyēge ná lùyirini ná nyipeenni ná jwoore ná mekegere ná yàmpeente ná nyàhanṅurugunṅi ta yii shwòhòl'e mē. ²¹Mii na fyáge, mii aha shà yii yyére, Kile kà ṅkwò mii sílege yii á sahanṅi mē. Mii na fyáge, sùpyire t'à *kapegigii pyi, maa mpyi ti nyē a láha ti katupwòhòyi ná ti *jacwòre ná ti sílege baa karigii na mē, mii àha ṅkwò mē sù tire kurugo mē.

Yereyi nizanpyi

13 ¹Mii tontanrawoge ku sí n-pyi ṅke yii yyére. Wuu sí n-sà *kapegigii pyifeebii sàra si ntàanna ná pi kapyiṅkil'e, bà y'à jwo Kile Jwumpe Semēṅi i na: «Shiin shuunni taanre ká kani ndemu nya tapyige e ke, lire kani sí n-cwòṅrò si ntàanna ná pire niṅjwuyi iⁿ.» ²Mii tozhonwoge yii yyére, mpai pi mpyi a kapegigii pyi ke, mii mpyi a pire puni yere, mà bàra sùpyire sannte na. Numē, mà mii laage yaha k'à tòn yii na, mii sí yi jwo yii á sahanṅi, mii aha sà mpiimu ta pi i kapegigii pyi sahanṅi ke, mii sì ku táan pifee na mē. ³Ná yii s'à jwo na yii la nyē si jcè na *Kirisita u à u jwumpe le mii ṅwòge e, yii sí li cè. Kirisita fàhe nyē a cyére yii karigil'e mē, u maha u sífente cyére yii na. ⁴Sèe wi, tēni i pi mpyi na u kwòre cige na ke, u mpyi a uye pyi fàha baa yaaga, ṅka u à ṅè a fworo kwùṅi i Kile sífente cye kurugo. Wuu fàh'à cyére, bà Kirisita woge mpyi a cyére mē. ṅka wuu aha nùr'a shà yii yyére, yii sí li nya wuu karigii pyiṅkanni i, na Kile maha fàhe kaan wuu á, bà u à ku kan Kirisita á mē.

⁵Yii yiye kàanmucya sèe sèl'e kampyi sēṅi na yii na jaare Kile kuni i. Yii nyē a li cè yiye e na Yesu Kirisita na nyē yii e mà? U aha nta u nyē yii e mē, lir'à li cyèe na yii à kùṅ'a cwo Kile kuni i. ⁶ṅka mii na sònṅi yii sí li cè yiye e na wuu nyē a kùṅ'a cwo Kile kuni i mē. ⁷Wuu na Kile náare, yii àha ṅkwò kapii pyi mē. Li kapyiini nùṅke bà ku nyē si li cyèe yii na na wuu na jìn'a kyaa pyi mē, ṅka li kapyiini nùṅke ku nyē si yii nya kacenne tapyige e. Yii a kacēṅii pyi, ali lire mēe ká nta li sí li

^m12.18 Poli mpyi a jwo uru cìmpworonaji kyaa na mà kwò (8.22).

ⁿ13.1 Duterēṅmu 19.15

cyêe na wuu à wurugo, lire nye tapege me. ⁸Wuu sì n-jà Kile sèenji fyinne me, nde kanni wuu sí n-jà n-pyi ke, lire li nye mà u pyi u a sì yyaha na. ⁹Wuu fânhe méé ká nta k'à cyére, ka yii woge si mpêe, lire na nye wuu á funntanga. Wuu Kilejarege ku nye, yii ndire le Kile kuni i.

¹⁰Mà mii laage yaha k'à tɔɔn yii na, mii na nge lɛtɛɛnɛnɛ sɛmɛni si nkan yii á, bà li si mpyi, mii aha nɔ yii yyére, mii àha zà yafyin cwɔɔnrɔ ná fahan'i si ntàanna ná Kafoonji fânhe niŋkange e mii á me. U à kuru fânhe kan mii á, si yii tège yii a sì yyaha na Kile kuni i. Ku nye a kan si yii n̄n̄ɔ kyán Kile kuni na me.

Jwumpe nizanmpe

¹¹Nye nume, mii cɛnmpyiibii, yii pyi funntange e. Nde li sí yii pyi yii ndire le Kile kuni i ke, yii a lire pyi. Yii a màban leni yiye e. Yii yii sɔn̄ɔre pyi niŋkin, yii i yyen̄n̄ke yaha ku pyi yii ná yiye shwɔhɔl'e. Lire ká mpyi, Kileŋi u maha tàange ná yyen̄n̄ke kaan ke, uru sí n-pyi ná yii e. ¹²Yii a cɛnmpworogo fwùŋi kaan yiy'á ná fun̄ncɛn̄n̄i i. Kile wuubii pi nye naha ke, pire pun'à yii shéere. ¹³Wuu Kafoonji Yesu *Kirisita u n̄wɔ yii na, tàange ku nye Kile e ke, kuru ku pyi yii ná yiye shwɔhɔl'e, yii i mpyi *Kile Munaani wwoŋɛge e.